

Socialinės akcijos, skatinančios aktyviau dalyvauti prevencinėse programose, organizavimo paslaugų mažos vertės pirkimo, vykdomo supaprastinto atviro konkurso būdu, sąlygų 1 priedas

**SOCIALINĖS AKCIJOS,
SKATINANČIOS AKTYVIAU DALYVAUTI PREVENČINĖSE PROGRAMOSE,
ORGANIZAVIMO PASLAUGŲ MAŽOS VERTĖS PIRKIMO,
VYKDOMO SUPAPRASTINTO ATVIRO KONKURSO BŪDU**

TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

1. Pirkimo objektas – socialinės akcijos organizavimo paslaugos.

Šios socialinės akcijos **tikslas** – paskatinti Privalomuojų sveikatos draudimu (PSD) draustus žmones dar aktyviau dalyvauti prevencinėse programose, kurias administruoja Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (VLK). Pagal šias prevencines programas suteiktos paslaugos pacientams yra kompensuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšomis, todėl žmonėms jos teikiamos nemokamai.

Situacijos problematika arba kodėl svarbu skatinti žmones šiose prevencinėse programose aktyviau dalyvauti. VLK nuolat ragina žmones aktyviau dalyvauti Lietuvoje vykdomose prevencinėse programose ir nemokamai patikrinti sveikatą. Nepaisant to, kad jose dalyvauti ir gauti profesionalių medikų įvertinimą apie sveikatos būklę nieko nekainuoja, vis tik tai daroma nepakankamai aktyviai. Todėl šia socialine akcija VLK siekia paraginti žmones nebūti abejingais savo sveikatai ir išnaudoti visas valstybės siūlomas galimybes nemokamai ją išsitiirti.

Privalumai, laimėjimai. Kasmet vis daugiau žmonių pavyksta išgelbėti nuo klastingiausios šio amžiaus ligos – vėžio, nes kiekvienais metais vis daugiau asmenų dalyvauja minėtose programose. Štai jau beveik dešimtmetį Lietuvoje moterys gali nemokamai išsitiirti dėl gimdos kaklelio vėžio, o jų mirtingumas nuo šios programos įgyvendinimo pradžios sumažėjo beveik trečdaliu. Na, o programos, pagal kurias galima išsitiirti dėl krūties, prostatos, storosios žarnos vėžio, širdies ir kraujagyslių ligų veikia daugiau nei kelerius metus. Daugelyje Vakarų Europos valstybių prevencinės programos, padedančios dar ankstyvoje stadijoje diagnozuoti klastingą ligą ir užbėgti jai už akių, pradėtos vykdyti jau prieš kelis dešimtmečius ir buvo pasiekta gerų rezultatų.

Pageidautina, kad mūsų šalyje vykdomose prevencinėse programose dalyvautų visi tikslinės amžiaus grupės asmenys, nes ne tik užsienio patirtis, bet ir atlikti moksliniai tyrimai įrodo, kad įgyvendinant gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos vėžio atrankinės patikros programas Europos Sąjungos specialistų rekomenduojamose amžiaus grupėse, galima gerokai sumažinti mirtingumą nuo šių ligų. Pavyzdžiui, Islandijoje taikant atrankinę patikrą dėl gimdos kaklelio vėžio per 35 metus sugebėta mirtingumą nuo šios ligos sustabdyti net 80 procentų. Be to, viena prevencinė programa skirta ir vaikams. Pagal ją vaikų krūminiai dantys nemokamai dengiami silantais – specialia apsaugine medžiaga, kuri vaikų dantukus apsaugo nuo karieso ir neleidžia pradėti anksti gesti. Tai viena iš priemonių apsaugoti augančios kartos dantis. Kaip ir kasmet, taip ir 2014 metais, šioms prevencinėms programoms įgyvendinti bus skirta užtektinai lėšų. Todėl gydymo įstaigoms, sudariusioms sutartis su ligonių kasomis, bus visiškai apmokėtos suteiktų paslaugų pagal šias programas išlaidos. Pacientams nereikėtų nerimauti – jiems tai nekainuos nei lito.

Norintieji savo sveikatą patikrinti pagal minėtas prevencines programas, turėtų kreiptis į šeimos gydytoją. Jis, įvertinęs paciento amžių, sveikatos būklę, žmogų plačiau supažindins su prevencinėmis programomis ir skirs jose numatytus tyrimus. Tuo tarpu mažųjų dantis silantais gali padengti gydytojai odontologai arba burnos higienistai, dirbantys gydymo įstaigose, sudariusiose sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis dėl šių paslaugų finansavimo.

Lietuvoje vykdomos prevencinės programos

Prevencinė programa	Kam skirta programa	Programos priemonės
Gimdų kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo programa	Moterims nuo 25 iki 60 metų	Kartą per 3 metus atliekamas citologinio tepinėlio tyrimas. Gavus jo rezultatus gali būti atliekama biopsija, leidžianti objektyviai patvirtinti arba paneigti ligos diagnozę
Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	Moterims nuo 50 iki 69 metų	Kartą per 2 metus atliekamas mamografinis tyrimas. Gavus šeimos gydytojo siuntimą atlikti mamografinį tyrimą, galima iš anksto užsiregistruoti (atvykus arba telefonu) mamografijos įrenginį turinčioje sveikatos priežiūros įstaigoje, atliksiančioje tyrimą. Tyrimo rezultatus praneša šeimos gydytojas, gavęs juos iš mamogramas vertinančios įstaigos
Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Vyrams nuo 50 iki 75 metų ir vyrams nuo 45 metų, jei jų tėvai ar broliai sirgo priešinės liaukos vėžiu	Kartą per 2 metus atliekamas kraujo tyrimas, parodantis prostatos specifinio antigeno (PSA) koncentraciją kraujyje. Jei PSA kiekis viršija normą, šeimos gydytojas išduoda siuntimą konsultuotis pas urologą, o šis prireikus atlieka tam tikrą tyrimą – priešinės liaukos biopsiją
Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	Vyrams nuo 40 iki 55 metų ir moterims nuo 50 iki 65 metų	Kartą per 1 metus šeimos gydytojas nustato rizikos veiksnius ir, jei reikia, sudaro individualų širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos planą. Jei gydytojas nustato, kad širdies ir kraujagyslių ligų tikimybė yra didelė, jis siunčia pacientą į specializuotus centrus išsamiau ištirti, o prireikus – skiriamas gydymas. Svarbu žinoti, kad vieną kartą per metus nemokamai gali būti nustatoma gliukozės, cholesterolio, trigliceridų koncentracija kraujyje, atliekama elektrokardiograma ir kiti tyrimai, parodantys, ar žmogus priskirtinas didelės rizikos grupei
Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Asmenims, kurie yra 50–74 metų amžiaus. Šiuo metu programa vykdoma septyniose Lietuvos apskrityse: Panevėžio, Tauragės, Klaipėdos, Šiaulių, Vilniaus, Kauno ir Alytaus apskrityje	Kartą per 2 metus pacientui atliekamas slaptos kraujavimo testas. Jei testo atsakymas neigiamas – pacientas sveikas, jei atsakymas teigiamas – šeimos gydytojas išduos siuntimą pas gydytoją specialistą. Kolonoskopija ir, prireikus, biopsija yra būdai objektyviai patvirtinti storosios žarnos vėžio diagnozę
Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa	Vaikams nuo 6 iki 14 metų	Vaikų dantis silantais gali padengti gydytojai odontologai arba burnos higienistai, dirbantys gydymo įstaigose, sudariusiose sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis dėl šių paslaugų finansavimo

2. Kitos pagrindinės sąlygos paslaugų teikėjui.

2.1. Į šią socialinę akciją kaip partneris turėtų būti įtraukta ir visuomenėje gerai žinoma **sporto organizacija**.

2.2. Patraukliomis komunikacijos, vaizdo bei garso priemonėmis raginti žmones aktyviau dalyvauti prevencinėse programose, kurios yra nemokamos, taip užbėgant už akių vienai klastingiausių šio amžiaus ligų – vėžiui, taip pat širdies ir kraujagyslių ligoms bei nemokamai dengti vaikų dantis silantais – specialia apsauga nuo ėduonies.

2.3. Šioje socialinėje akcijoje turėtų dalyvauti ne mažiau kaip **2-3 šalyje žinomi sportininkai**. Jie turėtų būti šios **socialinės akcijos balsas**, kviečiantis žmones rūpintis savo sveikata ir pasitikrinti ją nemokamai.

2.4. **Sukurti** fotosesijos Vilniuje, kurioje dalyvautų sportininkai, **idėją-tematiką** 6 skirtingomis temomis (orientuojantis į 6 prevencines programas) ir ją įgyvendinti fotosesijos metu. Turi būti sukurti 6 mini sceniniai vaidinimai, kurių pagrindiniais herojais taptų šalyje žinomi 2-3 sportininkai, o visa tai būtų įamžinta nuotraukose ir vaizdo klipe.

2.5. **Išnuomoti patalpas Vilniaus mieste** profesionaliai fotosesijai, kuri būtų atvira, į ją būtų kviečiami žiniasklaidos atstovai, dalijami komentarai, interviu šios akcijos metu.

2.6. Įgyvendinant fotosesiją su žinomais sportininkais turėtų būti pasitelktos įtaigios **meninės bei vaizdinės priemonės**, kurios iškalbingai žmones kvieštų dalyvauti prevencinėse programose. Tuo tikslu gali būti pasitelktos įvairios priemonės, pavyzdžiui, krepšinio kamuoliai, vaikų žaislai, žaidimų kaladėlės, gydytojų chalatai, įvairūs medicinos prietaisai, kompiuteriai ir t. t., kurie padėtų įtaigiau perteikti žmonėms kvietimą, raginimą aktyviau dalyvauti prevencinėse programose. Tai turėtų būti įtaigu, emociškai patrauklu.

2.7. Socialinės akcijos viešinimo paslaugos:

- fotosesijos anonsas ir kvietimas žiniasklaidai;
- žiniasklaidos dalyvavimas fotosesijoje;
- informacijos apie socialinę akciją patalpinimas ne mažiau kaip 5 gerai skaitomose ir klausomose žiniasklaidos priemonėse.

2.8. Po fotosesijos turi būti sukurti šie produktai:

- **Foto nuotraukų montažas (su tekstu)**. Jis būtų platinamas per visas šalies gydymo įstaigas jų vaizdo ekranuose, jis turėtų kviešti žmones aktyviau dalyvauti prevencinėse programose, išnaudoti valstybės teikiamas galimybes nemokamai išsitirti savo sveikatą. Šis nuotraukų montažas būtų talpinamas ir VLK interneto svetainėje, institucijos profilyje Facebook, Youtube, teritorinių ligonių kasų interneto svetainėse, taip pat siūlomas patalpinti visų šalies gydymo įstaigų interneto svetainėse, platinamas pacientų, medikų organizacijoms.
- **Vaizdo klipas iki 30 sekundžių (garsinis ir tekstinis formatas)**. Jis turi būti sukurtas pagal fotosesijos idėją su žinomais sportininkais, kuris būtų platinamas šalies gydymo įstaigose esančiuose vaizdo ekranuose. Šis vaizdo klipas būtų talpinamas ir VLK interneto svetainėje, institucijos profilyje Facebook, Youtube, teritorinių ligonių kasų interneto svetainėse, taip pat siūlomas patalpinti visų šalies gydymo įstaigų interneto svetainėse, platinamas pacientų, medikų organizacijoms.
- **Viešojo transporto didžiuosiuose šalies miestuose vaizdo ekranų nuoma**, kuriuose 4 savaites būtų transliuojamas šios socialinės akcijos metu sukurtas vaizdo klipas iki 30 sekundžių (su garsu ir tekstiniu užrašu). Transliacija turi būti vykdoma aktyviausiu paros metu, kuomet didžiausi keleivių srautai: 7.00-9.00 val., 16.00-19.00 val.

- **3 komplektų kilnojamos foto parodos gamyba.** 6 išdidintų (90 cm x 60 cm) fotonuotraukų, atrinktų pagal kiekvieną prevencinės programos tematiką, atspausdinimas ant drobės ir pritvirtinimas prie rėmelių. Tokių komplektų reikėtų pagaminti 3, t. y. iš viso 18 foto paveikslų (vienos parodos komplektą sudaro 6 skirtingos tematikos foto paveikslai). Ši paroda būtų eksponuojama VLK, teritorinėse ligonių kasose, šalies gydymo įstaigose, pas socialinius partnerius.

Vertinimo kriterijai – mažiausios kainos pasiūlymas.